

Anya, apa,
mama, tata...
Éljen a család!

Pillangók
és eróművészek
a természetben.
(20–23. oldal)

A Föld
fantasztikus fáí.
(24–25. oldal)

Rejtvény,
kézimunka,
Nyelvőr vitéz
kalandjai

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LXV. ÉVFOLYAM • 719. SZÁM

5.

2021. MÁJUS

BALEY ENDRE

Napsugár

Liliomléptű tündérlány az anyukám,
égre festeném, ha tudnám, bizony ám,
nem lenne szebb nála se szivárvány, se felhő,
alkonyatkor tánkra kérné a szellő, a szellő.
Szégyellem, de olykor-olykor rossz vagyok,
akaratos, ami nem túl szép dolog.
Biztosan nincs nála jobb, türelmesebb;
ilyen klassz mamája nincs is senkinek.
Napsugár, Napsugár, így hívom az anyukám,
anyák napján dalt írok, s eljátszom furulyán.

TÓTH ÁGNES

A legjobb gyerek

Anyák napján eldöntöttem, jó gyerek leszek,
mindenben segítek, nem feleselek.
De olyan jó voltam, hogy megijedt a család,
és aggódva riasztották apát,
hogy hívjon orvost hozzám máris,
mert az állapotom nem normális.
Csendben vagyok, nem hiperaktíválok,
nem ugrálok, és nem kiabálok.
Nem húzgálom a macska farkát, fülét,
nem öltök nyelvet, nem mutatok fület,
sőt a leckét is hamar megcsináltam,
a helyesírásom meg teljesen hibátlan.
Egyszóval valami nagy baj lehet nálam,
mert segítettem a mosogatásban.
De anyám leintette őket, és elmosolyodott.
Azt mondta, ez a nap a legszebb
ajándék, amit tőlem kapott.

MOLDOVÁN MÁRIA
rajza

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Családi utazás

Utazzon a család messze földre,
Messze tóra, messze hegyre, messze völgybe.
Utazzon a család messzi égbe –
Messze holdra, messze napba, égi térbe.

Utazzon a család mindig együtt.
Jó, ha az együttlét ízét megszeretjük.
Utazzon a család bent, a házban.
Jó magunkat megtalálni minden lázban.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Az anyák már csak ilyenek

Anya, akár a radar,
követi minden léptemet,
tudnia kell, hol vagyok,
mert azt mondja: szeret!
(Pedig néha elhallgatom.)
Csak bajod ne legyen, mondja...
S örökké kérdi: ettem-e.
Ez miért az ő gondja?
Az anyák már csak ilyenek...
Kíséri minden léptemet,
igazgat, pedig nagylány vagyok.
A tiétek is ilyen, csajok?

CSEH KATALIN

Viráganyaság

Viráganya, virágyerek,
virágos a kedvük, remek.
Virágosóben, virágoskertben
virágillatuk szellőben lebben.

Mikor a hold bölcsőt ringat az égen,
viráganya altatót dúdol szépen.
Virágágyban fekszik virágfiacskája,
égszínkék a szeme és a pizsamája.

Viráganya, virágyerek
virágtakaró alatt
csillagkertnek közepébe
gyöngyvirágot álmodnak.

7. rész:

A kolostor

A menekülők nem jutottak messze, amikor mennydörgésként csattant fel mögöttük a kiáltás:

– Megszöktek a csirkefogók! Utánuk! Kapjuk el a grabancukat!

Az üldözők csörtetése veszélyesen közelinek tűnt. Matyinak mentő ötlete támadt:

– Gyorsabbak, mint mi, nemsokára utolérnek. A közelben van egy kolostor, ott meghúzhatjuk magunk.

Mire Kózúzó Kúnó rájött, hogy a menekülők nem a város irányába tartanak, Matyiék már árkon-bokron túl jártak. Lóhalálában futottak a kolostorig. Utolsó erejükkel dörömböltek a kapun.

A kukucskálón ijedt arc kandikált ki.

– Kik vagytok? – kérdezte a kapuszolgálatos apáca.

– Üldözöttek. Nyissa ki a kaput, nyomunkban vannak a gyilkosok – énekelte kétségbeesetten Oktáv.

Az apáca nem kérdezősködött tovább, gyorsan beengedte a rémült csapatot.

A kolostor védelmében Matyiék végre átöllelhatték barátaikat, akik hálálkodva köszönték a mentést.

A nővér ajkára tett ujjal jelezte, hogy nem hangoskodhatnak.

– Imaidő van. Tartsanak velünk, jöjjenek be a terembe – mondta az apáca, és csendesen kinyitotta az ajtót.

Az imateremben néhány felnőtt apáca és sok kis apácanövendék imádkozott. Amikor beléptek, minden szem Matyiékra szegeződött. A társaság a hátsó sorban ült le.

A monoton, hosszú imádkozástól az apácanövendékek egyre többet ásítottak, egyikük-másikuk el is szenderedett. Ilyenkor a felügyelő nővér egy könnyű pálcával finoman megérintette vállukat, amitől a kis növendékek egyből kihúzták magukat. Matyiék némán ültek a padban. A pálcás nővér melléjük lépett.

– Kapcsolódjanak be nyugodtan – suttogta.

Matyi, Sári, Gyurka, Péter belekezdtek a Miatyánkba, Kadenciáék azonban csak bizonytalanul mosolyogtak a nővérré. Az imákat rögtön megtanulták, de nem merték énekre nyitni a szájukat.

Amikor végre felcsendült hangjuk, az apácák úgy néztek rájuk, mint égi csodára.

– Teremtő Istenem, köszönjük, hogy elküldted közénk angyalaidat – emelte sze-

mét a magasba a főnövér. – Tanuljunk mi is énekelni.

A kis apácanövendékek szeméből kiment az álom, a felügyelő nővér a sarokba állította a hátbökődő pálcát. Mindenki lelkesen énekelt.

Az imaidő lejártá után a nővérek gyűrűbe fogták a vendégeket. Kadencia elmondta, hogy bár országukba valóban lehalatszott a szférák zenéje, azért ők nem angyalok, csak szegény földönfutók.

A nővérek meghatottan hallgatták történetüket.

Közben Sárinak eszébe jutott a születésnapja, és meghívott mindenkit madárlátta csirkére, tortára. A többiek felváltva meséltek aznapi kalandjaikat.

Az apácák óbégattak, szörnyülködtek, de a csalikon jót nevettek, majd éjszakai szállást ajánlottak fel a vendégeknek.

– Nem maradhatunk – sajnálkozott Matyi –, estére haza kell jutnunk. Szüleink nem tudják, hol vagyunk. Remélem, Közúzó Kúnó felhagyott a keresésünkkel.

– Sohasem lehet azt tudni – mondta a főnövér. – Jobb, ha álcázzátok magatokat. Itt van pár apácaruha, kölcsön adjuk.

Matyiék a kölcsönruhákba bújtak, elbúcsúztak, és elindultak hazafelé.

(Júniusban folytatjuk.)

Hol a világ?

Hajdanában igen ragaszkodtam a házhoz meg az iskolához. Akár a macska, ha itt húst kap, ott meg tetet. De nekem jó dolgomban még egeret se kellett fognom, csak szót fogadnom becsülettel.

Jó tanítóm azt mondogatta, hogy engedelmeskedjem a szüleimnek, jó szüleim pedig örökké intettek, hogy engedelmeskedjem a tanítónak. Valószínűleg össze lehettek beszélve.

Így nőtem gondtalanul a két hatalom határmezsgyéjén, mígnem elbizakodottságomban megkérdeztem apámat:

– És mi lenne, ha jó tanítónak nem engedelmeskednék?

Apám összeráncolta a homlokát, megcsóválta a fejét.

– Bizony akkor, fiam, elmehetnél világgá!

Természetesen eszem ágában sem volt, hogy megbántsam a tanítót. Csak az

ember megkérdezi a szüleit emerről, amaról. Hogy mi lesz, ha valaki megeszik egy két méter hosszú véreshurkát. Vagy fölmege az Északi-sarkra, és szánkóval lecsúszik a földgömb tetejéről?

Éppolyan gondtalanul és otthonosan mentem másnap iskolába, hallgattam jó tanítóm intelmeit, azután a szünetben játszottam a társaimmal.

Azokban a napokban egy új és vonzó játék terjedt közöttünk. Ez nem volt más játék, mint az ordas meg a tapsifüles. Az ordas elbújt egy zugban, és váratlanul előugrott, aztán a megriadt tapsifülesre kiáltott:

– Hamm! Tapsifüles! Bekaplak!

Ez a változatos és nagy elmélyedést kívánó játék nekem is nagyon megtetszett. Behúzódtam az ablak falmélyedésébe mint ordas, és vártam. Nemsokára lépteket hallottam, és amikor elérkezettnek láttam az időt, üvöltve előugrottam.

– Hamm! Tapsifüles! – üvöltöttem. – De tovább nem folytattam. Úgyanis jó tanítóm állt előttem.

– Szóval így állunk – mondta tanítóm megrendülve. – És nem átalod csúffá tenni jó tanítót a füle miatt?

Remegve álltam, és akkor adtam szót a lényegtelen tényről, hogy jó tanítónak kissé hegyes füle van, és nagyobb az átlagosnál.

– Én... én... nem azért mondtam, mert... a tanító bácsinak... nagy a füle... – magyaráztam, mint aki a lápból izegve-mozogva akar kiemelkedni.

– Hallgass! – kiáltotta sose tapasztalt szigorral. Hát ez a tisztelet és engedelmeség?! – Azzal továbbindult fájó lélekkel és remegő füllel. Én elbotorkáltam a kabátom után.

– Világgá megyek – közöltem a cimborámmal –, pedig nem is akarok világgá menni!

Vártam, hátha erővel visszatartanak. Aztán lesiettem az utcára. Meg kell mondanom, hogy sírtam. Mert világgá menni a nélkül a muzsika nélkül nem lehet.

Az utca tele volt járókelőkkel, akik mindenfelé mentek, csak éppen világgá nem.

Egyedül indultam el, és egy félóra múlva a főutca végében voltam; látszott, nem itt van a világ. Kibotorkáltam a ligetbe is, de a világ ott sem volt.

A világ talán a szőlődomboknál kezdődött vagy a vasúti híd alatt. Elvándoroltam hát a szőlődombra: de ott még látszott, hogy

az is csak a szőlődomb. Aztán elbandukoltam a vasúti hídhoz, ahol mérgesen reám ripakodott az őrszem: mit sétafikálok erre? Nem látom, hogy ez itt egy vasúti híd?

Mentem ide meg oda, csak éppen világgá nem. Mert mindig voltam valahol, ami egyéb volt: a cserjésben, a Kórház utcán. Besomfordáltam a hordólerakatba, de az belülről is csak hordólerakat volt. Elcsavartam a színház épületébe, azonban az se volt a világ, hanem a színház épülete.

Már éhes voltam és fáradt, azonban nem ez tűnt a legnagyobb bajnak, hanem hogy az ember nem tud világgá menni. Mert külön-külön semmi sem a világ.

Lassan, szégyenkezve hazafelé indultam: tanítóm miatt is bántott a lelkiismeret, de róla tudtam, hogy jó és okos ember, végül is megbocsát... Apám már várt a kapuban, és haragosan megkérdezte, hogy merre jártam.

– Világgá mentem – vallottam be kertezés nélkül.

– Akkor jó, mert megérkeztél – felelte, amiből azt vettem ki, hogy a világ leginkább mégis az ember szülőhelye és otthona.

Beosontam a házba, és úgy éreztem magam, mint aki valóban megérkezett.

CSEH KATALIN

Mondóka

Bodza, berkenye, borbolya,
nem vagyok lusta, tohonya.

Borostyán, bambusz, botpálma,
forog fuvallat szoknyája.

Bársonyvirág, boglárka, bőrlevél,
kertkapu csapódik, elmentél.

Bábakalács, bukszus, babérsom,
felleg-résen át ki oson?

LŐRINCZ JÓZSEF

Szellő

A szellő ott van mindenütt,
ahol a kert víg napja süt.

Nem akadályozhatja meg senki abban,
hogy ahol kedve van, ott nézzen szét –
megsimogassa a sáncban futó erecskét.

Átbújt a kerítéslyukon,
elmerészkedett a házig:
a legeslegszebb virágokkal
most eljátszik.

A stylized illustration of a tree with a dark blue trunk and branches. The tree is covered in green leaves and yellow flowers. Several black birds with orange beaks are perched on the branches. The background is a light blue sky with vertical rain streaks. The overall style is modern and artistic.

KÁNYÁDI SÁNDOR

Tollázkodó ég alatt

Tollázkodó ég alatt
tollázkodó varjak.
Megszállják a jegenyét.

Vajon mit akarnak?

– Nagyidő jön, jégverés!

– Káré, káré, káré!

– Mind káré megy a vetés.

– Káré, bizony, káré.

Dörren az ég, csattog is,
cikkcakkoz a villám,

ijedtében pillogat

a meggy is a meggyfán.

Itt is van már, megered,

akárha dézsából,

ömlik, szakad, zeng, zuhog

a májusi zápor.

Gubbasztnak a jegenyén,

hallgatnak a varjak.

Kár volt ilyen lármát csapni

egy kis zivatarnak.

A FAL

Volt egyszer egy fal.

Ezen a ponton a mesélő máris belegabalyodik a történetbe, pedig még el se kezdte. Mert ha egyszer volt ez a fal, akkor bizonyos értelemben most is van, hiszen a mesélő éppen mesél róla. És ha most van, akkor bizonyos értelemben lesz is, hiszen a mesét (ha ugyan be nem fonja a szerencsétlen mesélőt, mint pók a legyet) valaki olvasni, hallgatni fogja, nevetni, szomorodni, mérgelődni fog fölötte. Sőt, talán fel is fog mászni rá. Mármint a falra.

Na, így volt egyszer egy fal. Az az igazság, hogy nem volt rajta semmi különös. Nem látszott a világúrból, mint az a másik, a híres, nem volt se toronymagas, se tengerszéles, se se-vége-se-hossza, de még szálfegyenes sem. Ilyen girbe-gurba, horpadt mellkasú faldarab volt. Ettől eltekintve jól érezte magát, például hétfőtől szombaticig. Vagy szombattól csütörtökig. Vagy vasárnaptól péntekig.

Ott állt, illetve dülöngélt egy réten. Bár, ha az ember jobban megnézte, lehetett az sivatag, tengerpart, domboldal vagy éppen katlan is. Ahogy a fény ráesett. Vagy az árnyék. Halványan emlékezett arra, hogy valamikor tartozott valahova. Egy házhoz, esetleg kerítéshez, templomhoz, iskolához, kormányhivatalhoz, bankhoz, börtönhöz. Valamihez, amin belül emberek éltek, dolgoztak, imádkoztak, tanultak, papírt tologattak, számolták a pénzt, a napokat.

Aztán egyenként vagy éppen csoportosan elillantak a kövek és végül csak ő maradt a helyén. Kicsit értelmetlenül. Mert igaz ugyan, hogy továbbra is elválasztotta az innenit a túlitól, de csak éppen, hisz pár lépéssel meg lehetett kerülni. De ez sem zavarta túlságosan. Nagyjából vígan elvolt. Kivéve a vasárnapokat. Vagy a pénteket, vagy a szombatokat, attól függően, hol kezdte a számolást.

Azon az egy napon irtó búnak eresztette a fejét, ha egyáltalán lehet ilyet mondani egy faldarabra. Mégpedig azért, mert ilyenkor elfogta a mehetnék. De nagyon! És ha fejről lehet is beszélni egy fal esetében, a láb kizárt! Egy falnak egyszerűen nincs lába. Rendes, becsületes fal nem azért jött a világra, hogy sétafikáljon. Gondolkodni gondolkodhat, de jární, sietni, szaladni, esetleg andalogni... na még csak az kéne! Még akkor sem, ha az illető falnak már rég semmi, de semmi értelme nincs ott, ahova született.

Hát ezért volt búval vastagon vakolt a fal minden vasárnapja, péntekje, szombatja vagy bármelyik napja, ha épp rá esett a sor. Elkámpicsorodva nézte, ahogy körülötte minden és mindenki mozog, megy valahova vagy épp jön valahonnan. Hová? Honnan? A fal szemeiből (ha egyszer feje lehet a falnak, miért ne volna szeme is, sőt, nem is kettő, hanem sok) pergett a por, mint a könny.

Történt egyszer, ki tudja, miféle véletlen, sorsfintor vagy az Úristen úri kedve folytán, hogy az erejét fitogtató szél arra fúj egy bogarat. Talán katicabogár volt, talán nem. Egy biztos: pettyes volt. A fal épp nem roskadozott a rá nehezedő bútól, hát időben észrevette az apró levélként sodródó bogarat és elbújtatta a szél elől.

A bogár pityergett, aztán elmesélte, hogy ő csak egy kicsit röppent ki az odúból, ahol ükszüleivel, dédszüleivel, szüleivel, testvéreivel meg mindenféle rokonával lakott, pedig mindenki mondta, ne tegye, mert erősen vagánykodik odakint a szél, de hát muszáj volt, hiszen megígérte barátjának, a lamantinnek*, hogy találkozik vele a közeli öbölben és az ígéret szép szó, ugye. Aztán most itt van. A fal hallgatta a mesét és ringatta a bogarat, amíg a szél odébb nem állt. Akkor a bogár nyomott egy pusztit a fal homlokára és huss, ott se volt.

Történt máskor, hogy egy jégmadár telepedett a fal feje búbjára. A jégmadarak nem túl beszédesek, de a fal olyan kedvesen mosolygott, hogy ez a jégmadár felengedett kicsit és megkérdezte, tudja-e a fal,

* lamantin: tengeri tehén, több tonnás, 2-3 méter hosszú vízi emlős

hogy a halak úgy repülnek a víz alatt, mint a madarak a víz felett. Mert hát a jégmadarak már csak ilyenek, mind okostojásból kelnek ki. A fal persze nem tudta, honnan is tudhatta volna. És a jégmadár csak mesélt, észre se vette, hogy késő délutánra jár az idő. És azt sem, hogy közben eltelt egy nap. Vagy egy hét.

Történt olyan is, hogy egy vándor telepedett a fal tövébe. Meleg volt épp a réten, a sivatagban, a tengerparton, a domboldalon, de még a katlanban is. A fal szívesen adott valamicskét az árnyékából a vándornak, volt neki elég. A vándor meg elmesélte, merre járt, hetedhét országon innen és túl, felvilágban, alvilágban, nap-, hold- és csillagrendszerekben, amerre a gondolat is csak álmában jár. Aztán megbillentette kalapját és továbbállt.

És egyszer csak megtörtént, ami igazán nem szokott. Lehetett a véletlen a ludas, de a sors fintorgása vagy az Úristen úri kedve is. Sőt, az is lehet, hogy a falban történt valami. Odabent a kő mélyén. Nem, nem indult el. Minden azért nem lehetséges még az ilyen csodás mesékben sem. Szóval, a fal nem lódult meg, de kövei fogták ma-

gukat és a legkülönbözőbb alakzatokba rendeződtek.

Például, hétfőn a fal biztos-pettyes majdnem-katicabogárrá változott és egy odúban élt temérdek rokonával. Kedden lamantin volt és a közeli öbölben legelészte a tengeri füvet. Szerdán víz alatt repülő hal volt, ide-oda röppent a folyóban, meg-megpihent a tófenéki fákon, óceánok áramlatain vitette magát körbe-karikába. Csütörtökön vándor volt, garabonciás kalappal, hétmérföldes szandállal, egyet lépett és megőszült a nyár. Pénteken naprendszer volt, szombaton holdrendszer, vasárnap csillagrendszer és így tovább.

Így történt, hogy a fal immár vidáman éldegélt. Egy napja sem volt már búval vakoló. És oda ment, ahova éppen akart. Méghozzá úgy, ahogy a kerek világon senki más. A kisujját sem kellett mozdítania. Már ha a falaknak van egyáltalán kisujjuk. Bár ki tudja, ha fejük, sok szemük van és hipp-hopp, ott teremnek, ahol lenni akarnak...

LÁZÁR ERVIN

A fába szorult hernyó

Egyszer fába szorult egy hernyó. Jó magas fa legfelső ágába. És jajgatott, jajongott, sírt keservesen.

Szép hernyó volt. Piros vonalakkal meg kékekkel csíkozott. És természetesen sárgákkal is. A szeme, mint két rubin. Vagy három rubin, mert nem tudom pontosan, hány szeme volt a hernyónak. De akár kettő, akár három, gyönyörű volt. Bár most sírt mind a két (vagy mind a három) szemével.

Pik-pak, hullottak a könnyek. Avagy pik-pak-puk. Az esetben, ha három szeme volt. Különböző szépek voltak a könnyei is. Sőt talán a könnyei voltak a legszebbek.

- Valaki bömböl – dörmögte a medve.
- Valaki ordít – rivallta a farkas.
- Valaki szepeg – mekegte a kecske.
- Valaki sír! – kiáltott a róka.
- Valaki zokog – makogta a nyúl.
- Valaki rí – recsegte a borz.
- Valaki sír-rí – cincogta az egér.
- Valaki itatja az egereket – mondta

a hőscincér.

– Valaki nagyon keservesen sírdogál – mondta a katicabogár.

– Ej, ki lehet? – kérdezték mind együtt.

Ez úgy hangzott, mint a karének. A medve, a farkas, a róka: basszus. A kecske: tenor. Alt: a borz és a nyúl. Az egér, a cincér s a katica: szoprán. Az meg ott fent sírt-rítt tovább.

– Mentsük meg – mondta a medve; a medvéknek ugyanis általában jó szívük van.

– Mentsük! – vágta rá a farkas, a kecske, a róka, a nyúl, a borz, az egér és a hőscincér. Ja és a katica is rávágta! Mivelhogya általában a farkasoknak, a kecskének, a rókáknak, a nyulaknak, a borzoknak, az egereknek és a hőscincéreknek is jó szívük van. Ja igen, és a katicáknak is!

– De hogyan mentsük meg? – kérdezte a cincér.

– Megrázom a fát – mondta a medve.

A róka röhögött.

– Üvöltök egyet, s attól a fa elengedi – vélte a farkas.

A róka heherészett.

– Tanácsokat kell neki adni – rebegte a kecske.

A róka kacarászott.

– Helikoptert kell bérelni – így a nyúl.

A róka hahotázott.

– Fel kell ugrani az áig

– tanácsolta a borz.

A róka rötyögött.

– Avagy izé – jelentette ki magabiztosan a cincér.

A róka röhécselt.

– Mit röhécselsz, kacarászol, heherészol, hahotázol? – mérgelődött a katica. – Inkább azt mondd, hogyan menthetjük meg!

– Talán neked nincs ötleted? – kérdezte tőle a róka.

– De igenis van! – kiáltott a katicabogár. Egymás hátára kell állnunk, úgy elérjük.

– Na lám – mondta a róka –, nemcsak hét pettyed van, de eszed is.

Eldőlt hát, hogy egymás hátára állnak. Kicsit még vitatkoztak azon, ki legyen legalul. A nyúl a rókát akarta, a borz az egereket, a kecske a katicát.

– Nem akarok megint heherészni – mondta a róka.

– Így kell felállnunk: alul a medve, rajta a farkas, aztán a kecske, kecskén a borz, rajta a nyúl...

– Hohó!... – vágott közbe a katica. – Talán úgy, hogy a kecskén te, s rajtad a borz, aztán a nyúl.

– Na jó – egyezett bele a róka –, szóval rajtam a borz, a borzon a nyúl, rajta az egér, aztán a cincér, s legtetején a katica. Ő épp eléri azt az egyént, aki fent bömböl.

Nosza, felugrottak egymás hátára. Legtetőn a katica.

– Egy hernyó! – kiáltotta.

– Eléred? – kérdezték a többiek.

A katica nyújtózott, de egy icipici hiányzott. Bánatosan leszólt hát:

– Még egy hangya kellene. Egy picurka hangya. Ha ráállna a hátamra, épp elérné.

– Látod – mondta dühösen a cincér –, nekem kellene legfelül lennem. Én nagyobb vagyok, mint te, én éppen elérném.

A róka erre megint heherészett.

– Ne vihogj, rázkódik tőle a májam – mordult rá a borz.

A katica meg mérgelődött fent.

– Ej, de buta vagy, te cincér! Hát azt hiszed, ha te lennél legfelül, magasabbak lennénk?

– Azt! – vágta rá a hős-cincér.

– Na jó, akkor cseréljünk helyet!

Helyet cseréltek, a cincér ráállt a katica hátára, persze éppen úgy nem érte el a hernyót, mint a katica.

– Érdekes, pedig én nagyobb vagyok – csodálkozott.

A borz meg fájdalmasan felkiáltott:

– A májam!

Merthogy a róka megint csak röhécselt. A fába szo-

rult hernyó meg jajgatott, sírt, jajongott.

Nagyon-nagyon fába szorult.

– Azt mondod, egy hangya kellene? – kérdezte legalul a medve.

Kicsit lihegve mondta, hiába, nem volt könnyű a farkas, a kecske, a róka, a borz, a nyúl, az egér, a cincér s a katica.

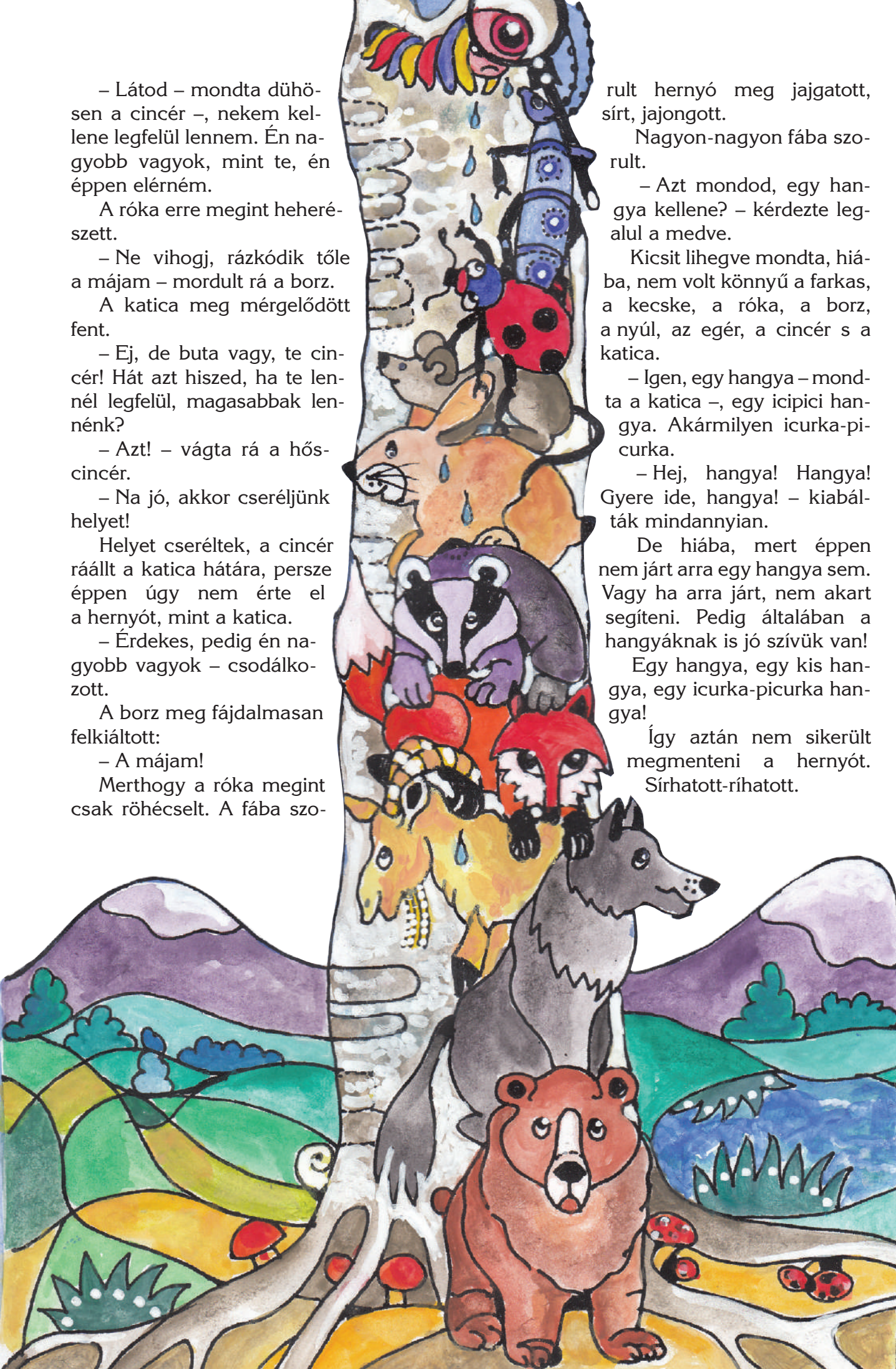
– Igen, egy hangya – mondta a katica –, egy icipici hangya. Akármilyen icurka-picurka.

– Hej, hangya! Hangya! Gyere ide, hangya! – kiabáltak mindannyian.

De hiába, mert éppen nem járt arra egy hangya sem. Vagy ha arra járt, nem akart segíteni. Pedig általában a hangyáknak is jó szívéük van!

Egy hangya, egy kis hangya, egy icurka-picurka hangya!

Így aztán nem sikerült megmenteni a hernyót. Sírhatott-ríhatott.

LÁSZLÓ NOÉMI

Könnyes mese

Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás Tengeren is túl, ahol a levél a fáról le sem hull, volt egyszer egy ország. Ebben az országban mindenki sírt. A kertész zokogva ültette a tulipánhagymát, a szakács pityeregve kavargatta a rántást. Akinek nem volt könnyes reggeltől estig az orcája, azt azonnal javasasszonyhoz vagy paphoz küldték. Sirámiában nagy szégyen volt a száraz orca.

Zokházi Méla király igen nagy bajban volt, mert egy szem lánya, Mákvirág hercegnő nem tudott sírni. Titkolták a dolgot, ameddig bírták, csak hogy Mákvirágot lassanként férjhez kellett adni, és olyat még nem látott Sirámia, hogy menyasszony száraz szemmel lépjen az oltár elé. Teltek-múltak a napok, közeledett a királykisasszony tizenyolcadik születésnapja, és messze földön elterjedt a könnytelen hercegnő híre. A királyi apa éjszaka álmatlanul hánykoló-

dott, nappal könnyesen bóbiskolt a trónteremben.

Hiába vártak, hiába reméltek, idegen földről kérő egyáltalán nem érkezett. Végül összeszedte magát Méla király és kihirdette, hogy annak adja lánya kezét és fele sirodalmát, aki Mákvirág királykisasszonyt alaposan megríkatja. Rohantak is az udvarba a zokogóművészek, a könnymutatványosok, jöttek morcona vitézek mordbársony egyenruhában, sírópalánták és síródeákok, de Mákvirág hercegnő ábrándos szeméből egy könny nem sok, annyit sem tudott facsarni senki.

Az udvari könnytáros lehordta Méla királyt, mondván, hogy Mákvirág azért nem tud sírni, mert nem tanulmányozta a vas-kos könnyeket. Pedig ott a sok pompás könnykatalógus, zokszótár, a sírószövetség összes könnyheti és könnyfesztiváli kiadványa, azokból okulhatott volna időben Mákvirág, ha kegyeskedik száraz képét a könnytárba tolni. S akkor most nem mutogatnának a szomszédos könnybirodalmak pallérozott elméi reszkető ujjal Sirámiára.

Jöttek a népi sírók. Akkora óbégatást, sivalkodást, amekkorát rendeztek, megbol-

dogult Zokházi Duzgó óta nem látott a trónterem. Hiába. Az összes léhűtő, szemforgató fullajtár a földön fetrengett könnyes fájdalmában, egyedül Mákvirág ült apja trónja mellett a hökkedlin egyenes háttal, száraz szemmel.

Volt a palotában egy kis hüppmester, Jancsi, akinek nagyon elege volt öreg szüléje szemrehányásaiból.

– Édes fiam – hajtogatta az édesanyja –, megmondtam, keress rendes szakmát magadnak, állj suszterinasnak, menj katonának, tanuld ki a szakácsmesterséget. Miért akarsz te sírásból megélni egy olyan helyen, ahol mindenkinek megállás nélkül hull a könnye?

Jancsi eldöntötte, hogy ha törik, ha szakad, megríkatja Mákvirág királykisasszonyt

– Majd megmutatom, hogy nem vagyok én holmi tucatsíró – gondolta magában.

Másnap hajnalban, amikor a sirodalom népe még könnytől lucskos párnáján hevert, Jancsi térült-fordult a palota mögötti konyhakertben, fehér gyökeret húzott ki a földből, a kerti csurgónál jól lesikálta, kendőbe takarta, a konyhába sietett, zsebre vágott egy tálkát, egy kis reszelőt, s azzal vonult nagy peckesen a trónterembe.

– Méla királyom, életem-halálom kezébe ajánlom, könnyet fakasztok Mákvirág hercegnő szeméből! – jelentette harsány hangon Jancsi.

Az üres trónteremben bóbiskoló-forma király úgy felkapta erre a fejét, hogy legurult róla a szikrázó kristálykorona. Mákvirág királykisasszony elkerekedő szemmel nézte az eleven ábrázatú hüppmestert.

– Engedje meg, uram királyom, hogy a hercegnőt beavassam a reggeli torma rejtélyeibe! – mondta Jancsi. – A tormázás pitymallatkor végzendő mozgásforma, már első alkalommal megfigyelhető a könnyáztatta orca, a rendszeres tormázó pedig holtbiztosan a sírig sír!

Jancsi Mákvirág elé járult, kezébe adta a reszelőt, a tálkát és a tormát, majd megmutatta neki, hogyan kell bánni velük.

– Ez itt a torma, ennek negyedét reszelje ide le a hercegnő! Így.

Még jól bele sem melegedett a tormare-

szelésbe Mákvirág, könnyei végigomlottak az arcán. Mire a zokogók, morconák, népi sírók a trónterembe értek, a királykisasszony két orcája olyan volt, mint a harmatos rózsaszírom. Ámult-bámult az udvari nép, hogy miféle fufanggal csalogatott ez a nem tudni ki fia-borja könnyeket Mákvirág szemébe. De Méla király még időben a fiatalok lelkére kötötte, hogy el ne árulják másnak a reggeli torma titkát.

– A kis, könnyes titok a jó házaseset alapja, gyermekeim! – szepegte nekik.

Zokházi Méla sűrűn sóhajtozva udvarnépéhez fordult, és bejelentette, hogy Jancsi hüppmester elnyerte Mákvirág hercegnő kezét és a fele sirodalmat. Volt nagy nyöszörgés, jajongás, sírás-rívás, sopánkodás, az udvari könnytáros hevesen szipogva kívánt hosszú, siralmas életet a fiataloknak.

Megtartották a lakodalmat, Hencidától Boncidáig patakzott a könny. Az újdonsült házások dióhéjba ültek, s a könnypatakon leereszkedtek, azazhogy csak másodsorra, mert Jancsi visszafutott a fél kristálykoronáért. Volt könnyes búcsú, hüppögés, zsebkendőlobogtatás, az egerek degeszre itták magukat, azután pedig boldogan élt mindenki, amíg sírba nem sírta magát. Aki nem hiszi, járjon utána!

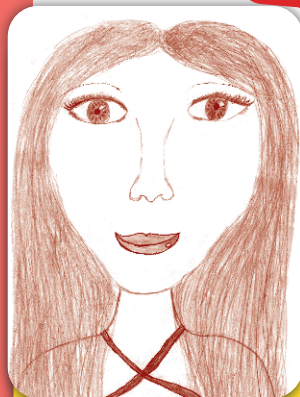

Rejtvénypályázat

Egy közismert anyák napi ének egyik sora a májusi rejtvénypályázat megfejtése. Ha elkészültél vele, ne késlekedj elküldeni a szerkesztőség címére, és édesanyád, nagymamád felköszöntéséről se feledkezz meg!

Havonta és év végén díjakat!
sorsolunk ki

A Rejtvénykirály

Vizi Anita,
Kézdiszentkereszt

Máté Tilda,
Kend

1	2	3	Y	4	5	6	7	N ↘
8				9				
10			11		12			
I		13		14		15		
	16			S		17		
18			19		20		21	O
22		23			24		25	
26				27		28		
↙ Y			B		L			

VÍZSZINTES

1. A megfejtés első része
8. Izzó, lángoló
9. Kelendő a közepén!
10. Énekes madár (GEZE)
12. Mese jelzője
13. Vidámság, derű
15. Lángol
16. Vasvég!
17. Huszár Sándor monogramja

18. Nyakszélek!

19. Szóváltás, veszekedés
22. Svájci folyó (AARE)
24. Bálvány (IDOL)
26. Női név (GRÉTA)
28. Haver a közepén!

FÜGGŐLEGES

1. Levegővel kapcsolatos

2. Lángol-e
3. Régi mozdonyfajta
4. Magad
5. LM!
6. Kezdődik a mese!
7. Kézzelel való jelzés
11. R!
14. Nagyon régi
16. Szándékozó
17. Sereged

18. A megfejtés második része
19. Magot szór a földre
20. Te meg ők
21. Orosz fiúnév (OLEG)
23. Szarvasfajta
25. Védelmező
27. Antal Ottó monogramja

Boldog anyák napját!

Köszönöm!

VAJNÁR ILONA rejtvénye

A februári rejtvénypályázat győztesei:
Lakatos Áron, Marosvásárhely;
Mike Melánia és Melissa Szilágycseh;
Péntek Viktória, Körösfő; Szász Attila, Olthévíz;
a marosvásárhelyi Dr. Bernády György Iskola IV. osztálya.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtesek.php

Találd ki!

1

Karikázd be azokat a betűket, amelyek mindkét táblázatban azonos helyen állnak, és olvasd össze őket. Mit neveztek így régen?

A	Í	G	K	Á
K	M	R	G	É
R	Ó	E	T	E
Y	H	A	V	S
V	H	Ő	F	A

S	Í	F	Y	V
E	D	Z	G	É
R	J	E	T	B
M	H	A	C	N
V	T	Ú	O	A

2

Játsszuk azt, hogy a kis körök gyöngyszemek, és valamennyit fel kell fűzned – nem tüvel-cérnával, hanem a ceruzád hegyével. A jelzett szemtől indulj, a sorrend mindig fehér-rózsaszín-sárga legyen. Útközben olvasd össze a betűket.

3

Vannak vidékek, ahol ebben a hónapban a legények mai napig meglepik a lányokat. Hogy mivel, azt a rejtvény sárga oszlopából tudhatod meg: a szavak betűiből alkoss új értelmes szavakat. Ezek meghatározását zárójelben olvashatod.

DRÁMA (szárnyas élőlény)

MÁSOL (aludni szeretne)

JÓNÁS (fiúnév)

SUGÁR (szökkenés)

KAROS (lábfej hátsó része)

AMORF (alak)

PAKOL (európai hegycsoport)

– Peti, melyik a legrövidebb hónap.

– A május!

– Úgyan, miért?

– Mert az csak 5 betű.

...

– Ezen a szép májusi napon az orgonaszínű ingemet veszem fel.

– De neked csak fehér ingeid vannak!

– Na és? Nem láttál még fehér orgonát?

...

– Mennyibe kerül ez a nyakendő?

– 300 lej.

– Micsoda?! Annyiért már egy pár cipőt is kapok.

– Igaz, de hogy nézne ki egy pár cipővel a nyakában?

...

– Anya, lemehetek játszani?

– Ezzel a szakadt házindrággal?!

– Nem, a szomszéd Karcsival.

...

– Peti, mondj valami értékeset, ami 50 évvel ezelőtt még nem volt.

– Én, tanító néni!

...

– Doktor úr, segítsen rajtam, macskának képzelem magam.

– És mégis mióta?

– Hát, úgy kiscica korom óta...

...

Ki mit mond a félresikerült barátságára:

A focista:

- Nem passzoltunk egymáshoz.

...

A tűzoltó:

- Nem éreztem a tüzet.

...

A matematikus:

- Nem jött be a számításom.

...

A liftkezelő:

- Nem voltunk egy szinten.

...

A cukrász:

- Nem volt elég édes.

...

A hadvezér:

- Nem tudtam meghódítani.

...

Az orvos:

- Nem hozott lázba.

...

A jós:

- Nem volt közös jövőnk.

...

A rádiós:

- Nem voltunk egy hullámhosszon.

...

A bűvész:

- Nem varázsolt el.

...

Pókember:

- Nem tudtam behálózni.

...

A tolvaj:

- Nem lopta be magát a szívembe.

...

A pék:

- Semmi jó nem sült ki belőle.

...

Az időjós:

- Nem volt felhőtlen a kapcsolatunk.

...

A tengerész:

- Rossz helyen kötöttem ki.

4

Két apa és két gyerek kirándul az erdőben. Találnak három gombát, mindegyiküknek jut egy. Hogyan lehetséges ez?

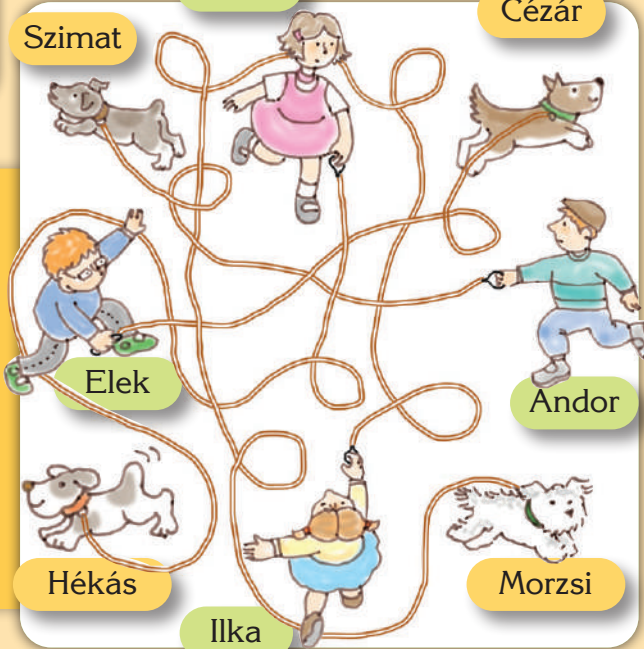
5

Folytasd a közmondást: Addig jár...

Janka

Cézár

Szimat

6

Olyan vidáman szaladgálnak a kutyusok a tavaszi réten, hogy gazdáik már azt se tudják, melyik kié. Segíts nekik!

7

Képrejtvények. Segít a keresett szó meghatározása.

mesterség

R R R R

fiúnév

K=S

madár

ZZZZZ

konyhai edény

G VI

növény része

CS CS CS CS
ÉÉÉÉÉ

eső, hó

1.

A Találd ki! rovat áprilisi megfejtései

4. Bámul, mint borjú az új kapura.
5. Rejtvénykirály.
6. Esernyő.

3.

2.

Szólj, szám!

Szó-móka

- Két medve beszélget:
- Maga nős?
 - Nem, én még csak jegyesmedve vagyok.
 - ...
 - Mi van a fecske fején?
 - Fecskendő.
 - ...
 - Ki terelgeti a babokat?
 - A babgulyás.

Havonta és év végén díjakat! sorsolunk ki

1. A májusi Napsugár hátsó borítóján Weöres Sándor verse köszönti az édesanyákat. *Elcsitulnék jó anyám ölében* – próbáljátok kifejezni más szavakkal ugyanezt a gondolatot. Hány megoldást találtok?

2. Apa, anya, gyermek alkotja az emberi családot. Soroljátok fel minél több állatcsaládban ugyanezeket a szereplőket.

3. Öt közmondás az anyákról. Írjátok meg, mi a jelentésük! A közmondások, szólások színesítik beszédünket. Használjátok bátran őket.

Ahol nyájas az anya, kényes a lánya.

Anyja után csiripel a veréb.

Még a rossz anya is szereti a lányát.

Minden anyának szép a maga gyereke.

Nézd meg az anyját, vedd el a lányát.

ZSIGMOND EMESE

Februári nyertesünk Barabás Blanka, Szászrégen.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:

www.napsugar.ro/megfejtések.php

Maszat Művész

és a színes árnykép

Neked mi jár a fejedben?
Kíváncsian várom a rajzodat!

Rajzold meg az arcéledet akár szabadon, akár a falra vetített árnykép segítségével (utóbbi esetben persze valaki más fogja megrajzolni neked). Az így keletkezett formát töltsd ki csupa olyan dologgal, amit szeretsz, amire szívesen gondolsz, ami foglalkoztat. A fenti példarajzok a dési III–IV. osztályban készültek, Madár Norbert, Gavrea Dávid, Daróczy Botond, Oprişan Stefánia, Máthé Roland munkái.

Februári nyertesünk a szabadkai (Szerbia) III. C osztály, Grubanov Emília tanítványai.

Kvak és az admirálistlepke

Sziasztok!
Fejemen az admirálistlepke
hernyója látható.

Május az év legüdébb hónapja. Pár hét múlva itt a nyár. Ilyenkor jólesik egyszerűen csak heverészni az illatos fűben és a pillangók táncát csodálni.

Főhősünk az admirálistlepke vagy atalantalepke. Ez utóbbi a szépen csengő latin elnevezés, a *Vanessa atalanta* származéka. Ez a faj a tarka lepkék családjába tartozik, színes, vidám foltja a rétnak. Nyitott szárnnal 6-7 centiméteres, így nagy lepkének számít. A szárny külső, barnás fakéreg-mintázata segíti a rejtőzködést. A széttárt szárny bársonyos piros-fehér csíkjai jól megfigyelhetők a barna-fekete alapon.

Ez a lepke a nyílt területeket kedveli, parkokban, kertekben, gyümölcsösökben, erdőszéleken repked. Európa, Ázsia és Észak-Amerika mérsékelt égövi területein honos. A hidegre érzékeny faj hazánkban nem tud áttelelni, ezért délre, melegebb éghajlatra vándorol. Enyhe teleken néha repedésekbe bújva mégis itt marad. A tavasszal megjelenő vándorló lepkék május elejétől októberig láthatók. Ilyenkor szívesen időznek érett gyümölcsön, fatörzsből szívargó nedvfolton, illatos virágon, ahol pödörnyelvükkel, vagyis szívókájukkal nedvet szürcsölnek.

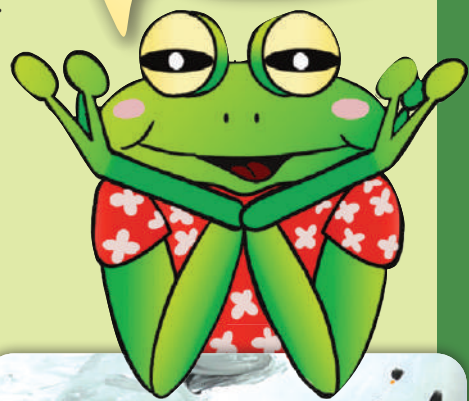
Az atalantalepke csalánlevél hátoldalára rakja petéit, akár 100 darabot is. A peték körülbelül 8 nap alatt kelnek ki, majd szőrösen tüskés hernyókká fejlődnek és csalánlevéllel táplálkoznak. Ezután pókszerű hálót szőnek, abban bebábozódnak és 4 hét elteltével gyönyörű pillangóvá fejlődnek. Májustól októberig a lepkének két generációja fejlődik ki, a második fog tőlünk elvándorolni.

Nagyon
szeretem a rajzaitokat!
Küldjétek sok-sok rajzot
továbbra is!

Az admirálislepke védett faj, elpusztításáért pénzbírság jár. Jól figyeljétek meg a fotókat, hogy tudjátok, kivel találkoztok a természetben.

Békapuszi és BRRREKKK!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

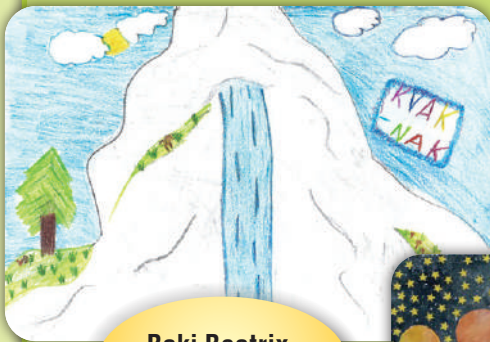
Erdélyi Alexa,
Szatmárnémeti

Nyika Viktória,
Kend

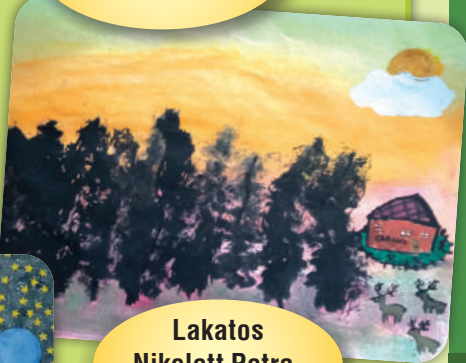

Szilágyi Ákos,
Szilágycseh

Baki Beatrix,
Marosvásárhely

Ackerman Nikol,
Nagyvárad

Lakatos
Nikolett Petra,
Szilágycseh

Az élővilág testépítői

Népszerű napjainkban a testépítés, azaz a súlyzós edzés, ami az izomzatot növeli, az erőnlétet, állóképességet fejleszti. Minél nagyobb a mérete és tömege egy élőlénynek, annál nagyobb az ereje is, gondolnánk. Az élővilág testépítői között mégis vannak egészen apró vagy kevésbé nagy lények, akiknek ereje, méretükhöz viszonyítva óriási.

Erőverseny-bajnok

A testépítő versenyzők betongolyót vesznek vállukra, súlyt görgetnek vagy kötéllel autót húznak. A valódi bajnok mégis a **ganajtúró bogár**, ő testsúlyának ezerszeresét görgeti, húzza. Ez olyan, mintha az ember 6 autóbust mozdtana egyszerre el. E bogarak furfangos módon először hátrafele haladva a hátsó lábakkal tolják a hatalmas trágyagolyókat, melyekből táplálékukat nyerik.

Csupa izom

A hegyi **gorillák** elsők az izmos állatok sorában. A kifejlett hím saját súlya tízszeresét emeli, azaz két tonnát is elbír. A területüket és családjukat védő hímek üvöltenek, ágakat, leveleket dobálnak, így figyelmeztetik a betolakodót, majd csupa izom mellkasukat ököllel, a földet tenyérrel ütögetik. Ha e figyelmeztetést az idegen nem veszi komolyan, könnyen a 200 kilós, dühös állat markában találhatja magát.

Koronázatlan súlyemelő

Az állatok olimpiáján súlyemelésben a **hangyák** győzedelmeskednének. Erős állkapcsukkal e rovarok testsúlyuk ötvenszeresét is elmozdítják. Ez olyan, mintha az ember egy terepjárót emelne föl. A hangyák ereje persze abban is megmutatkozik, ahogyan összefogással megvédik maguk. Támadás esetén a boly lakói akár egy többszáz kilós, hangyatojásra áhító medvét is hátrálni, menekülni kényszerítenek.

Koronás súlyemelők

A madarak között is találunk testépítő-bajnokokat. A koronás sas a hangyákhoz hasonlóan a súlyemelésben jeleskedik. Ez a feje búbján koronátollakat viselő vadász majmokat, kisebb antilopokat ejt el, mert a testsúlyánál tízszer nagyobb, 10-15 kilogrammos terhet is elbírná a levegőben. A koronás sasnak a fészke is hatalmas. Három méter mély, két méter széles otthonát ágakból építi, magas fák ágaira vagy sziklaszirtekre. Zsákmányából ott lakmározik.

A munkára fogott erő

Az egykori mamutok rokonai, az **elefántok** a legnagyobb szárazföldi állatok. Testsúlyuknak másfélszeresét könnyedén megmozdítják. Az afrikai tájban így nem ritka látvány, amint egy-egy természetesebb példány zsenge levelek reményében magas fákat dönt ki, vagy épp a megszokott ösvényeit keresztező óriási tuskókat, köveket méterekkel továbbdobja. A jóval kisebb termetű, de ugyancsak erős indiai elefántot a helyiek megszelídítették, háziasították és betanították, hogy az olyan, emberi erőt már meghaladó munkákat, mint az áruszállítás vagy a nagy terhek mozgatása, elvégezze.

Mamuterős fenyők

Az Amerikai Egyesült Államok területén élnek Földünk legnagyobb, legerősebb élőlényei, a **mamutfenyők**. A rekordtartó Sherman tábornok 3200 éves fája: térfogata szinte 1600 köbméter, törzsének átmérője 8,25 méter, magassága majdnem 84 méter. A fa törzse évezredek óta több száz tonnás ágakat tart meg! A legmagasabbra azonban nem ők, hanem az örökzöld mamutfenyők nőnek. A Hyperion néven ismert, 1260 éves fa egy 40 emeletes épület magasságát eléri.

Kisköpe

Mely állatfajok bírják el saját testsúlyuknak akár a tízszeresét is?

.....
 Februári nyertesünk Bauer Márton, Szatmárnémeti.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

Havonta és év végén díjakat!
 sorsolunk ki

ÉG ÉS FÖLD KÖZÖTT

Fantasztikus fák a világ minden szögletéből

Gyökerükkel a földbe, koronájukkal az égbe kapaszkodnak.

Bánatunkban átöleljük őket, és megvigasztalódunk.
Nem gondolnánk, hogy a világ különböző tájain miféle elképesztő fák nőnek.

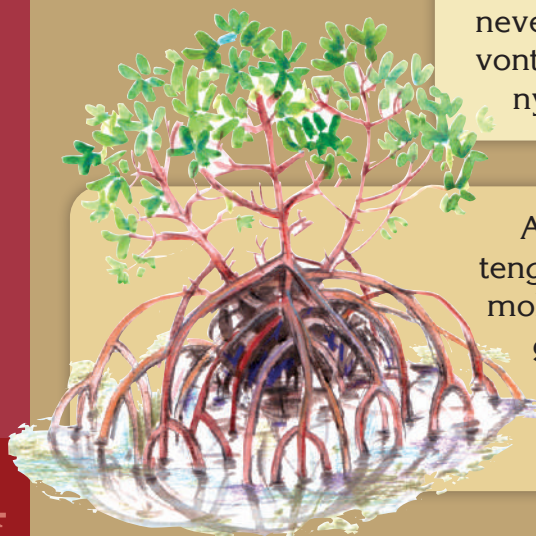

A *sárcányvérfa* Szokotra szigetén nő. A hajnali köd lecsapódik levelein, törzsén a gyökerekig csorog. Évgyűrűi nincsenek, lassan nő, száz év is eltelik, amíg koronája kialakul. Leveleit 3-4 évente hullatja. Vörös színű gyantáját gyapjú és lakk színezésére használták, de fertőtlenítő, vírusellenes hatásáról is ismert.

A Madagaszkáron és Afrikában élő *majomkenyérfa* a legenda szerint túl nagyra nőtt, így az ördög kitepte és fejjel lefelé a földbe szúrta. Kérgében nagy mennyiségű vizet tárol, így éli túl az aszályt. A fa kérge alatti rostokból kötelet készítenek, frissen fogyasztott levelei az immunrendszert erősítik.

A szintén Szokotrán őshonos *sivatagi rózsza* öt méter magasra nő és élénk színű virágokat bont. A talaj fölött kiduzzadó formája miatt palackfának is nevezik. A fa gyökeréből, törzséből kivont nedve mérgező, afrikai vadászok nyílhegyeiket ebbe mártották.

A sétálófának nevezett *vörös mangrove-fa* az egyedüli tengervízben élő fafajta. Gyökerei megkapaszkodnak a homokos talajban, hogy a hullámok ne sodorják el a fát. Dagálysínt felett légzőgyökereket növeszt, fulladás ellen így védekezik. A sarj leválik az anyafáról, akár egy évig vándorol a vízen, amíg gyökerezésre alkalmas helyet talál.

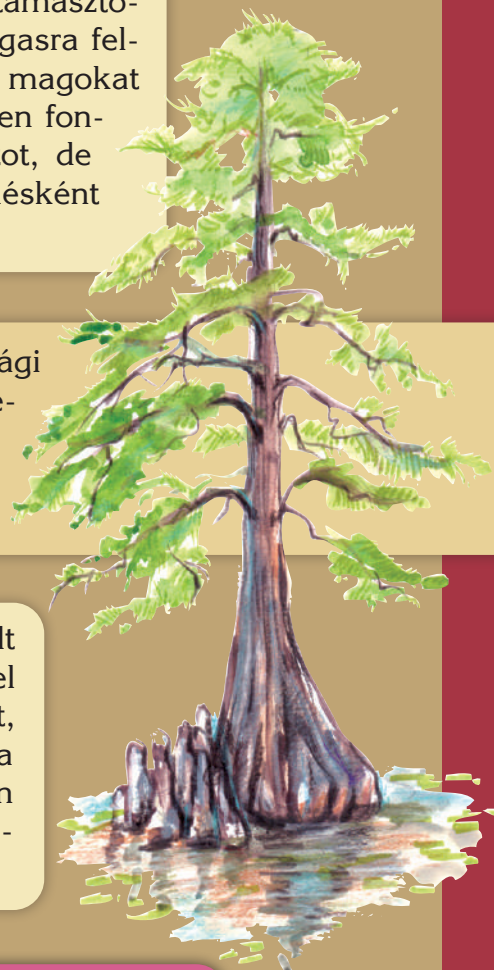
A Fülöp-szigetek esőerdőiben honos *szivárvány eukaliptusz* kérge hámlik, először kékre, majd lilára és vörösre, végül narancssárgára és barnára változik a színe. A fa 75 méter magasra is megnő. Afrika mocsaraiban a malária ellen telepítették. A sok vizet fogyasztó fák körül a talaj szárazabb, így a maláriát terjesztő szúnyogok élőhelye lecsökken.

A 60 méteresre növő, örökzöld *fojtófüge* tövéből kinyúló gyökerek támasztják a fát, hogy sekély talajban is nőjön. Csüngő léggyökerei az oxigén felszívódását segítik. Gyökere mérgező, más növények nem nőnek körülötte. Bőséges gyümölcse az esőerdők egyik legfontosabb táplálékforrása.

A legnagyobb fák egyike a *gyapotfüge*, törzsének átmérője három méter. A fa támasztógyökerei a törzsön 12-15 méter magasra felnyúlnak. Nevét a terméstkban a magokat körülölelő szálakról kapta. Ezek nehezen fonhatók, így nem helyettesítik a gyapotot, de matracok, párnák tömésére és szigetelésként használhatók.

A *mocsárciprus* ősi, hatalmas növény. A magyarországi Bükkábrányban többmillió éves mocsárciprusok elszenesedett maradványait találták meg. A mexikói Santa Maria del Tule-ban élő óriás mocsárciprus törzsének kerülete 43 méter, ez a világ legvastagabb törzsű fája.

A japán eredetű *bonsai* szó edényben nevelt növényt jelent. A kertész visszametszéssel törpe méretű fákat nevel. A bonsai művészet, a szabadon élő növényeket próbálja idealizált, mégis élethű formában megjeleníteni. A természet szeretetére, tiszteletére nevel.

Összeállította: LÁSZLÓ NOÉMI
Illusztráció: BAK SÁRA

KISZABÓCSZA üzenetei

Sziasztok! Dübörög a május, lám, levelező kedvetek is megjött. Nézzétek csak, milyen sokan írtatok nekünk: **Lakatos Nikolett-Petra, Mike Melissa, Mike Melánia, Szilágyi Ákos, Szilágycseh; Pál-Nemes Hanga, Nagy Boglárka, László Kincső Orsolya, Albert Borbála, Sepsiszentgyörgy; Tarr Zsófia Rita, Ackerman Nikol, Nagyvárad; Kolumbán Amanda, Kabucz Nimród, Gyergyószentmiklós; Fülöp Imre Szilárd, Szováta; Székely Anna, Székely Magor, Négyfalu; Smutku Lili, Lieb Márk, Szatmárnémeti; Máthé Mihály, Kibéd; Kiss Róbert, Dicsőszentmárton; Páll Hunor, Finta Hunor, Kézdialmás; Albert Márton, Stan Cristian, Csíkszentdomokos; Sylvester Attila, Olthévíz; Antal Kinga, Felsőboldogfalva; Balázs Dóra Rebeka, Szász Fülöp Rebeka Nikolett, Borbély Tekla, Lakatos M. Áron, Turos Anna, Marosvásárhely; Rencz Nóra, Kápolnásfalu; Pálházi Báborka, Kézdivásárhely; Barabás Blanka, Szászrégen; a zilahi Mihai Eminescu Iskola III.; a marosvásárhelyi Romulus Guga Iskola III. C, IV. C, a Tudor Vladimirescu Iskola IV.; a nagyváradai Szacsvey Imre Iskola IV. A; a sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen Líceum III. A; a szatmárnémeti Bălcescu–Petőfi Iskola III. C; a székelyudvarhelyi Bethlen Gábor Iskola III. B; a kovásznai Kőrösi Csoma Sándor Líceum IV. B osztálya; a kibédi II.; a kézdiszentkereszti IV.; a kendi III.; a dési II. és III.; az esztelneki III., IV.; a kézdialmási IV.; a nyáradremetei III.; a bethlenszentmiklói III. B; a tekerőpataki IV.; a makfalvi III.; a zabola-pávai IV. osztály.**

● *Drága Napsugár! Gyönyörű lapszámokkal jelentkezél az elmúlt hónapokban is. Hálás szívvel köszönjük minden kedves, biztató, szívet-lelket melengető írásodat, megtartó üzenetedet. Egyre virágzóbb jókedvvel oldjuk érdekes, gazdag Szólj, szám! feladataidat. Sokat tanulunk belőle Tőled, Veled.*

A gyulakuti negyedikesek és **Varga Éva** tanító néni

● *Süssön a Napsugár, ragyogjon a Szivárvány! – Ezekkel a kézimunkákkal kívánunk szép tavaszt, derűs napokat a málnásfürdői kisiskolások és **Tomsa Enikő** tanító néni.*

● *Megérkezett a legfrissebb lapszám, és vele együtt a Kiskópé díjam. Nagyon örültem mindkettőnek. Március 15-e alkalmából pillangót készítettem, öcsém, András pedig ünnepi szarvasbogarat. Tavaszi üdvözlettel **Patay-Horváth Márton**, Sződliget, Magyarország.*

● *Köszönetképpen a sok érdekességért, amelyet önöktől kapunk, elküldjük a nőnap, zseniadrótból készült virágainkat. Sok szeretettel **Marton Margit** tanító néni és a **sáromberki III. osztály.***

• *Tetszik a Hercegnőm?* – kérdezi **Angyalosi Luca**, szilágycsehi olvasónk, aki februári mellékletünk álarcát próbálta fel, **Borbély Tekla** Marosvásárhe-lyen márciusi fecskénket készítette el.

• *Kedves Napsugár! Köszön-
jük szépen a kávéfestmény-
ötletet, mi is kipróbáltuk.
Minden jót kívánunk,
a zabolai IV. B osztály és
Fejér Ágota tanítónő*

Fekete Bernadett,
Csíkszereda

Olvass, és küldj rajzot róla!

A januári lapszámunk *Egyszer itt,
másszor ott* című összeállítása
nyomán sokan rajzoltak repülő
palotát, többek közt
a **csíkszeredai** Petőfi Sándor
Iskola IV. C, a **kovásznai** Kőrösi
Csoma Sándor Líceum III. C
osztálya, az **esztelneki** III.,
a **szilágysomlyói** III. osztály.

Szabó Viktória,
Szilágysomlyó

Pap Klementina,
Esztelnek

Kelemen Ákos,
Kovászna

*Kedvenc történelmi szereplőm Mátyás
király. A népmesékből, népmondák-
ból ismertem meg. Rajzot készítettem
róla. **Miklós Ákos**, Bethlenszentmiklós*

Márton Boglárka Désen *A kőleves* című
népmesét olvasta és illusztrálta, **Tănase
Dominic**, csomaközi olvasónkat Gergely
Edó *A karácsonyi tündér és a hold* című
meséje ihlette meg.

Nem könnyű rendszeresen mozogni, de szükséges!
Ha olyan szerencsés vagy, hogy kitartóan sportolsz,
írd meg nekünk, küldj képet magadról!

Sportolj, és küldj fényképet magadról!

Micsoda május!

Papírvirág-csokor, bizsu, magdombormű, ablakdísz, ötletes szendvics vagy szívecskés rajz – anya és nagyi mindennek örül, ha gondosan és szeretettel, csak nekik készíted.

Székely Anna,
Négyfalu

Lövete,
András Mónika
tanítványai

A szilágysomlyói III. osztály
és Szodorai Melinda
tanító néni diákjai

Nagyvárad, D. Cantemir
Iskola, Fándly Enikő
tanítványai

Sólyom Andrea
tanítónő
zilahi diákjai

Marosvásárhely,
T. Vladimirescu
Iskola, Orbán
Judit Márta
tanító néni
osztálya

Lőrincz Beatrix,
Gyergyóalfalu

Marosvásárhely,
Dr. Bernády György
Iskola, Molnár Hajnal
tanítónő osztálya

Kolumbán
Amanda,
Gyergyó-
szent-
miklós

Fekete
Bernadett,
Csíkszereda

Páll Hunor,
Kézdiálmás

Borsos Hanna,
Gyergyai Zsannett,
Kézdiszentkereszt

Balázs Zoltán,
Fazakas Dóra,
Lövete

Bokor Anna,
Székely-
udvarhely

Kutasi Blanka,
Szilágysomlyó

Török Zsófia,
Sepsiszentgyörgy

Irkafirka

Köszönöm, hogy kiskoromban
eltúrted a sírásom,
hirtelen jött esti nyafogásom.
Köszönöm, hogy eltűröd,
mikor sokat beszélek,
s remélem, ha nagy leszek,
ilyen jó anya leszek.

Dávid Fruzsina,
Nagykároly

Kirica Erzsébet
Kati, Lujzikalagor

Schvarczkopf Tamás,
Szatmárnémeti

Pop Ágnes tanítónő diákjai küldték a marosvásárhelyi
Bolyai Farkas Líceumból:

Édesanyám szeretet.
Minden percben
megvigasztal,
mikor tele a
szívem bánattal.

Édesanyám bátorság.
Mevéd
minden bajban,
akárcsak a
szamuráj pajzsa.

Édesanyám barátság.
Borús időben
megsegít,
akárcsak
egy jó barát.

Török Gergő

Anyának mindig ott van a karja,
hogy támogasson engem.
Ha szükségem van a segítségére,
ő ott terem.
Anyának mindig ott van a mosolya,
hogy bátorítson engem.
Amióta születtem,
nem fogyott el a türelem.
Ezért ő a kedvencem!

Birton Richárd

Bárcsak a világ fordított lenne,
Anyával örülni folyton benne.
Nem kellene sose tanulni,
Lehetne a strandon pancsolni.
A tévézést sose hagyja,
Meséskönyvét kézbe adja.

András Hunor Botond

Édesanyám
szeme barna,
haja göndör,
szíve nagy.
Olvass, Bence
– mondja sokszor,
bár engem inkább
a biciklizés
vezet a
mindennapok útján.
Sokszor dicsér,
biztat, ölel,
beindítja a
puszigépet.
Várom haza,
mikor elmegy,
hogy még sokáig
szeretgessen.

Zongor Bence Hunor

Bolgár Márk, Marinas Juliana, Katona Eszter, Caian Emma, Szilágyi Anita, Magyarlapád

Reggeli szép aranyvirág,
nagy, fénylő arany-nyaláb,
megsimogat szirmaival,
kikelt engem illatindáival.
Ő ringat el mesés hangjával.
Még kicsi vagyok
az igazi világhoz,
de anyám mosolyára
mindig válaszolok.

Károly Edina, Szováta

Nagy Lenke tanítónő ivói diákjai

Gerebenes Dominik,
Zabola-Páva

Ha én madár leszek,
messze sose megyek.
Ha én vizet iszok,
lábamon a piszok.

Fiókáim csicseregnek
a tojásokból kikelve,
élelemre tájtják szájuk,
apjuk, anyjuk
gondot visel rájuk.

A sok giliszta menekül,
mert a madár odarepül,
elcsípi a nyakát,
megeteti a fiókát.

Nagy Bella Alíz,
Nyárádszereda

Kis csigám lelassult, lecsúszott,
az út szélén, ott maradt a járdán...
Elveszett a háza,
s volt bánata mára.

Csiki Hanna-Beatrix, Kend

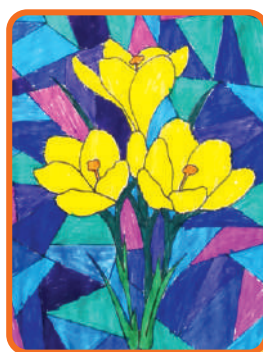

Langenbaher Vanda,
Csomaköz

Fenyő alatt üldögélve
varázstrikó hegedül.
Víg nótát zeng egymagában,
„Milyen jó is egyedül!”...

Havas táj van körülötte,
minden tiszta hófehér,
egyedül él egymagában,
dolgozik és nem henyél...

Nagy Kitti Nikolett,
Nyárádszereda

Finna Enikő tanítónő diákjai, Torda

Címlap:
HATHÁZI
REBEKA

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: LÁSZLÓ NOÉMI. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001
A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk: Cont IBAN: RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX S.C. NAPSUGÁR- EDITURA S.R.L.
CUI: 210622. Készült a kolozsvári TypoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

WEÖRES SÁNDOR

Buba éneke

Ó, ha cinke volnék,
útra kelnék,
hömpölygő sugárban
énekelnék –
minden este
morzsára, búzára,
visszaszálnék
anyám ablakára.

Ó, ha szellő volnék,
mindig fújnék,
minden bő kabátba
belebújnék –
nyári éjen,
fehér holdsütésen,
elcsitulnék
jó anyám ölében.

Ó, ha csillag volnék,
kerek égen,
csorogna a földre
sárga fényem –
jaj, de onnan
vissza sose járnék,
anyám nélkül
mindig sírdogálnék.

GÚBA-KEREKES ZSÚZSA
rajza

E lapszám támogatói:

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

WEÖRES SÁNDOR
ALAPITVÁNY

Nemzeti Kulturális Alap

RMDSZ
KOMMUNITÁS
ALAPITVÁNY

21719

Ára 5 lej

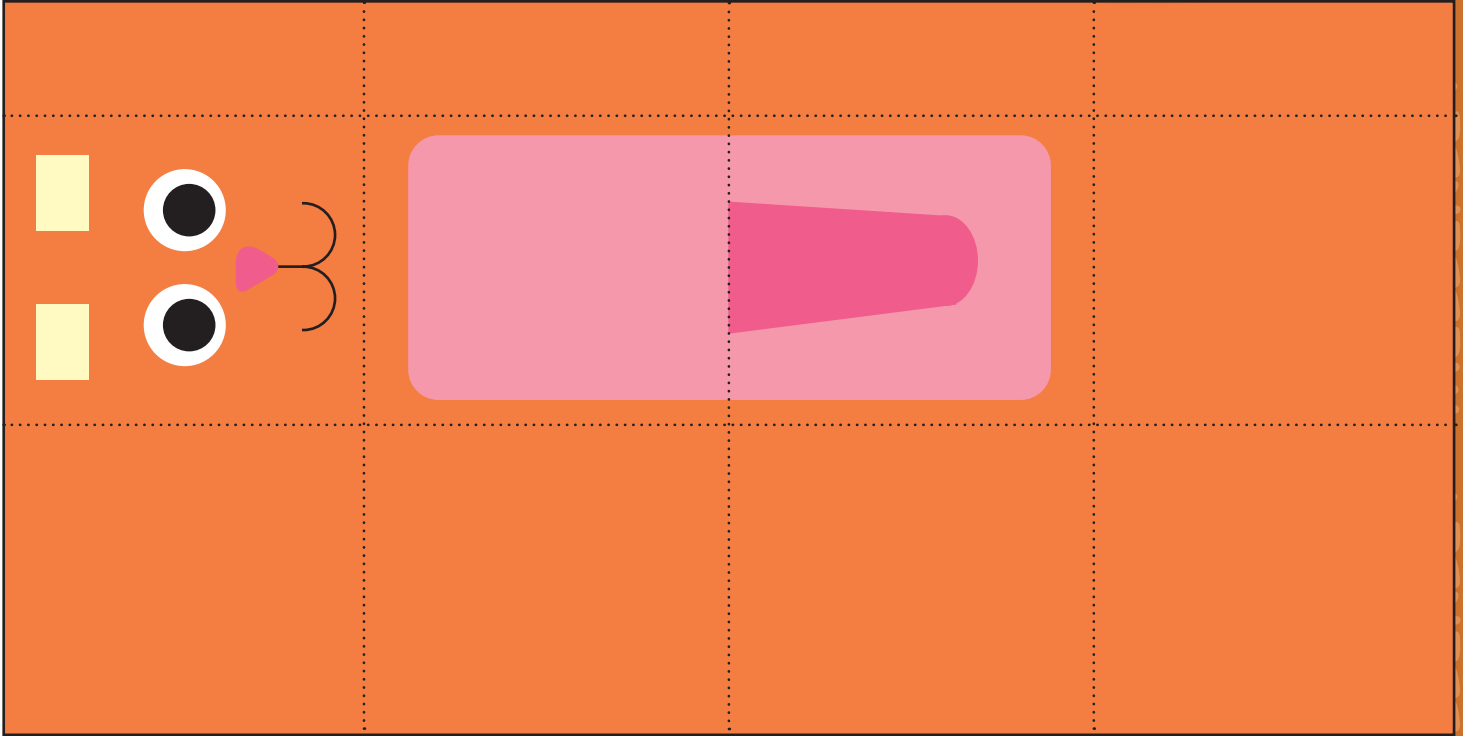
Melléklet

Kézimunka, vicc, rejtvény

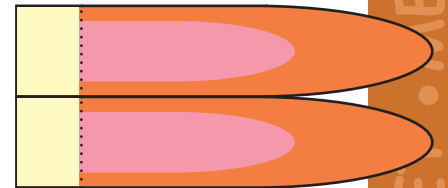
Mellékletünkben rejtvényeket, kivágható kézimunkát találsz. Előbb a rejtvényeket fejsd meg, utána nyugodtan szétszabhatod őket a kézimunkák utasításai szerint.

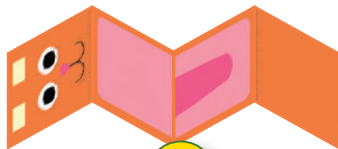
Tátogó nyuszi

A színes téglalap két szélét hajtsd hátra, a keskenyebbet ragaszd rá a szélesebbre (1). A keletkezett papírcsíkot hajtsd félbe úgy, hogy a rajzos részek belül kerüljenek, majd két végét hajtsd hátra (2). Két ujjadat a keletkezett „zsebekbe” dugva máris tátog a nyuszi (3), a fülek felragasztása után pedig kész is van.

1

2

3

Az egyszerű papírcsíkból készült alapforma (3) sok más vidám állat kiindulópontja lehet. Találj ki te is tátogó állatokat!

